

SZEGEDI MUNKÁSELET

lán, hanem csak meditatáljat Szedő István:

— Szeretném megkímélni a három műszak fáradtságaitól, s a vegyészeten jelentős perspektívát is látok, a jövőt. Különösen környezetünkben, hiszen itt van a földgáz, az olaj és itt a folyó is. Ennek a szakterületnek igen nagy jövője lehet.

— S ha nem megy a tanulás a gyerekeknek?

— S ha nem megy a tanulás a gyerekeknek?

— Egy jó szakma, amelyet maga választ. Azt viszont szeretném elérni, hogy a szülőnek a gyerek sose vesse fel később, hogy a rendezett anyagi körülmények között sem inspirálták valami jobbra, többre.

— Sokan tragédiának tekintik, ha a gyermekük nem tanul tovább egyetemen és szakmunkás lesz belőle.

— Az az igazság, hogy az érettségi maholnap csak az általános elismert műveltséget jelenti, amely a kezdéshez ad alapot. A tehetségesebb fiataloknak lehetőséget az egyetemre, a továbbtanulásra, másoknak egy szakma elsajátítására.

Újból önmagának mondja: — Az iparban egyre többen vannak és többen lesznek olyan szakmunkások, akik középsikolai érettségivel rendelkeznek. A termelés technikája napról napra modernizálódik, bonyolultabbá válik. A modern és automatizált gépek irányításához, kezeléséhez lassan nagyobb műveltségre, szakmai tudásra lesz szükség, mint sok értelmiséginek számító munkaterületen.

Hugyecz Józsefné is férjével együtt dolgozik a gyufagyárban. A férj géplakatos, az asszony gépmunkás. Két gyerekük van, egyik harmadikos, a másik nyolcadikos

Kedve és tehetsége szerint

Véget ért a FAO-konferencia

Pénteken, a Hotel Duna Intercontinentalban utolsó munkálását tartotta a FAO (az ENSZ ételmezési és mezőgazdasági szervezete) VII. európai regionális konferenciája. Az értekezlet határozatokat hozott szervezeti, tervezési, és a FAO munkáját érintő más lényeges kérdésekben.

A kölcsönös érdekek alapján álló gazdasági és tudományos-műszaki kapcsolatok elmélyítéséhez nagy segítséget adnak majd az elfogadott szervezeti és módszerebbi ajánlások.

Befejezte hivatalos programját Leroy és Aragon

Roland Leroy, a Francia Kommunista Párt Politikai Bizottságának tagja és Louis Aragon, a párt Központi Bizottságának titkára — akik a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának meghívására érkeztek hazánkba —, pénteken befejezték hivatalos magyarországi programjukat. Roland Leroy-t és Louis Aragon-t fogadta Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára. A francia vendégek itt-tartózkodásuk alatt megbeszéléseket folytattak az MSZMP Központi Bizottságának tudományos, kulturális és ideológiai kérdésekkel foglalkozó felelős munkatársaival, irodalmi és művészeti életünk több neves képviselőjével. Roland Leroy pénteken délután elutazott hazánkba. Bücsúztatására a Ferihegyi repülőtérre megjelent Aczél György, a Központi Bizottság titkára és Ovári Miklós, a KB osztályvezetője. Louis Aragon néhány napot még hazánkban tölt.

Bartók-ünnepségek

A Bartók Béla-émlékbizottság pénteken a Magyar Tudományos Akadémia felolvasótermében ünnepi emlékülésen rótta le a kegyeletet a magyar zeneköltő és népzene-tudós halálának 25. évfordulójára alkalmából. Az emlékülésen megjelent dr. Ajtai Miklós, a Politikai Bizottság póttagja, a kormány elnökhelyettese, Aczél György, a Központi Bizottság titkára, dr. Simó Jenő művelődésügyi miniszterhelyettes, továbbá művészeti, politikai és társadalmi életünk számos ismert személyisége. Ott volt Bartók Béla özvegye és fia is. Dr. Orbán László, a művelődésügyi miniszter első

helyettese nyitotta meg az ülést, az emlékbizottság elnöksége nevében, majd Szabolcsi Bence Kossuth-díjas akadémikus méltatta a zeneköltő munkásságát. Ezt követően Kovács Dénes Kossuth-díjas, a Zeneművészeti Főiskola főigazgatója szövegezte a zongoraművész tevékenységéről, előadóművész rangjáról. Illyés Gyula Kossuth-díjas író Bartók című költeményét olvasta föl, majd a zeneköltő fia, ifjú Bartók Béla emlékezett vissza édesapjára.

Az emlékülést követően koszorúzási ünnepséget tartottak az I. kerület Szilágyi Dezső tér 4. számú háznál (Ebben a házban élt és

Emléklés az Akadémián Koszorúzás

dolgozott 1922—1938 között Bartók Béla.)

A kegyelet virágát helyezte el a márványtáblán a Bartók Béla-émlékbizottság nevében dr. Orbán László, a művelődésügyi miniszter első helyettese és ifjú Bartók Béla. Elhelyezték a Magyar Zeneművészek Szövetsége, a Román Zeneművészek Szövetsége, a Szlovák Zeneművészek Szövetsége, a Hazafias Népfőnt és a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának koszorúját is.

Bartók-hangversennyel nyitották meg pénteken este az Erkel Színházban a budapesti művészeti hetek eseménysorozatát.

Ellenőrzés a repülőtéren

A közlekedés- és postaügyi miniszter az illetékes miniszterekkel egyetértésben intézkedéseket tett, amelyek hivatottak Magyarországon is a repülőtér, a repülőgépek és utasok biztonságának hatékonyabb megvédésére. A kormány csütörtöki ülésén az erről szóló miniszteri jelentést tudomásul vette. Ennek nyomán fokozott ellenőrzést vezetnek be. Az intézkedéseket mind a magyar, mind a külföldi utasok körében érvényesítik. Így kívánják megelőzni minden olyan cselekedetet, amellyel a gépekben és emberéletben kár keletkezne. Az utasok megértéssel, s megnyugvással veszik tudomásul a biztonságot szolgáló intézkedéseket.

Kitüntetések a fegyveres erők napja alkalmából

A fegyveres erők napja alkalmából pénteken a Hotel Ifjúságban kitüntetések adtak át a honvédelmi nevelésben, a katonai szolgálatra való felkészítésben kiemelkedő munkát végzett katonafiatloknak és a polgári életben dolgozó ifjúsági vezetőknek. Az ünnepség résztvevőit Illisz László, a KISZ Központi Bizottságának titkára üdvözölte, s méltatta a fegyveres erők napjának jelentőségét. Felolvasták a KISZ Központi Bizottságának a fegyveres erők tagjaihoz intézett levelét.

Az ünnepség további részében dr. Horváth István, a KISZ KB első titkára a néphadsereg, a BM-határőrség és a BM-karhatalom 18 tagjának nyújtotta át a KISZ-érdemérem kitüntetését. A honvédelmi miniszter nevében Kaszás Ferenc vezérőrnagy, honvédelmi miniszter-helyettes, a belügyminiszter nevében Némethi József vezérőrnagy, belügyminiszter-helyettes, a munkásörzség országos parancsnoksága nevében Gáti József ezredes, a munkásörzség országos parancsnokának helyettese adott át kitüntetések.

Nem házalunk az igazsággal

Egykor megterveztük, mint a búzavetést vagy a gyomirtást. Általában hét végén erőket toboroztunk, és határozott céllal indultunk útnak. Becsöngettünk a kapukon, aztán ahol helyet kínáltak, ott elkezdtünk politizálni. Mi mondtuk a magunkét a kommunista párt nevében, a család meg többnyire szó nélkül hallgatta. Ha akarta, ha nem.

Népnevelőknek neveztek akkor magunkat és nem ismertük a fáradtságot.

„Első a vetőmag, aztán jön a beszolgáltatás” — lelkelte egyikünk a veranda lépcsőjén kucorogva. A háziak megnyugodtak, hogy mégsem kell odaadni azt a kis szemetes búzát, ami termelt. A jó hírért frissen sült öntött mával is megkínálták a vendéget, de amikor ismét beborogott, a kutyát ültették rá, mert már hatóságilag elvitték a vetőmagnak valót is azzal az indoklással, hogy első a beszolgáltatás. Hazugságban maradtunk jó szándékunk ellenére.

Nyolc-tíz évvel később, a tanulások levonása után, még ugyanaz a felállítás. Szigorú hadrendben „szálltak meg” Szeged-Alsóvárost és mindenütt lobogó hittel magyaráztuk a társas nagyüzemi gazdálkodás előnyeit. Egy házhoz, ha kellett, hatszor is ellátogattunk, érveltünk, vitakoztunk végtelen türelemmel és jókedvűen, éjszakába nyúlóan.

És most annyi év után jólesik, hogy az élet ilyenesen igazolt bennünket. A szövetkezeti gazdák már meggyőződéses szószólói a szocialista életformának.

Mostanában másképpen csináljuk. Eszünkben sincs már házalni az igazsággal; esetleg látatlanoknál azért, hogy erőnek erejével szájba rágjuk a politika kétszerkötőt. Huszonöt szabad esztendő van már a magyar nép mögött, s ez idő alatt számtalanszor meggyőződött arról, hogy nem a mellébeszélés, nem a törvénytörés a szocializmus szükségszerű velejárója, hanem a nyíltság, a tisztességes szándék, s a szocialista demokrácia. Átformálódtak, gondolkodóbbak lettek az emberek. Természetesnek veszik már, hogy a párt része a magyar valóságnak és vigyáz az építők jogaira, boldogulására. Ezt a ténnyt vesszük elsősorban figyelembe, amikor nem csupán hétvégéken rugaszkodunk neki a szocializmus népszerűsítésének, hanem ott és akkor beszélgetünk róla, ahol és amikor szükség van rá.

Meglehet, hogy a helyszín miatt nem a legtípusosabb, mégis sokat mondó a következő példa: Bejön a Kékgolyó sörözőbe négy férfi, körülülnek egy asztalt és mindjárt összehajolnak. „Mondom tovább — így az egyik. — Szóval én is méregbe jövök, valahányszor hallom, hogy ez is csalt, meg az is lopott. Ezeket fülön kell csipni és kész. De az ilyenek miatt lemondani a mechanizmusról, számárság lenne. A mechanizmus szerintem ezerszer többet hoz nekünk azáltal, hogy szemléltetést felszabadítja az emberek alkotó tehetségét és fantáziáját.” Erre megszólal a hallgatók egyike: „Lehet. De szerintem az is biztos, hogy ebben az országban maholnap minden csavargó meggazdul, csak a melós nem, akire állandóan hivatkoztok.” Mire a szóvivő: „Enszertem meg álloóan vagy több, de végül is mindig lefűlelik azokat, akik nem egyenes úton járnak, a munkások és alkalmazottak átlagkeresete pedig Szegeden is évről évre növekszik.”

Hibátlan ez a módszer? Valószínűleg nem az, viszont kétségtelenül jó, hogy ahol emberek vannak, ott mindentől találhatók kommunisták is. A kongresszusi irányelvekben ez áll: „... a pártszervezetek agitációs munkája javult, az agitátorok politikai felkészítése szervezettebb és alaposabb. A párt politikájának ismertetése és elfogadása megkivánja az agitációs munka színvonalának további emelését, a politika világosabb kifejtését, a meggyőzőbb érvelést, a feladatok, a közvélemény alaposabb ismeretét.”

Tehát a kétségtelen sikerek ellenére sem ejthetjük ölbe a kezünket, mert az élet megy tovább, mindig újabb és újabb kérdések vetődnek fel, amelyekre értelmetlen, sőt lehetetlen régi módon válaszolni. Csak annyit: Szegedre 70 ezer példányban jár 35-féle újság és folyóirat, rádióra 33 ezren, tévére 24 ezren fizetnek elő, s ez önmagában is figyelemre méltó, mennyivel másképpen kell ma szót értenünk egymással, mint húsz évvel ezelőtt.

Ugyan melyiknek jutna most eszébe, hogy odaállítson egy társasághoz és belefogjon — mondjuk — a jordániai helyzet ismertetésébe! A lapok, a rádió, a tévé naponta beszél erről, s aki odafigyel, érti a lényegét. Egykor a népnevelők alapvető politikai fogalmakat is okkal magyarázhattak, ma pedig az úgynevezett tömegkommunikációs eszközök valóságos hír- és kommentárözönt zúdítanak az érdeklődőkre. És nemcsak a szocializmus igazságai jutnak el így a tömegekhez, hanem egyetlen gombnyomással által bejön a világnak bármelyik sarka, ahonnan gyakran a tárgyilagosság mezébe öltöztetett, úgymondó finoman csomagolt élességes tendenciájú hírmagyarázatok is áramlanak felénk. Mindezzel kénytelen ma számolni az, aki gyűlösen vagy személyes beszélgetés közben a leninizmus eszméit akarja népszerűsíteni.

A kommunistáktól manapság azt várják az emberek, hogy a megszokottnál újabb, érdekesebb dolgokat mondjanak, illetve több oldalról világítsák meg azokat a kérdéseket, amelyek a közvéleményt foglalkoztatják. Az utóbbi időben rendszeressé vált pártnapok iránt azért élénk az érdeklődés, mert azokon általában olyan tájékoztatók hangzanak el, amelyek újságban nem olvashatók. Némelyik pártnapi előadó azonban csak a maga mondanivalójával törődik, olykor megfélekedvén az olyan sokakat érdeklő problémákról, mint a munkahelyi légkör, a piaci drágaság, a kereseti lehetőségek — tehát általában a megélhetés. Meg aztán ahol sokan vannak, ott igen nehéz belefűlekedni a kérdések-feleletek izalmába, az érvek és ellenérvek hevületébe. Akik az asztal mögött ülnek, azoknak egy-két óra múltán rendszerint lejár a ráérő idejük, azt mondják, azért nem járhatják végig a műhelyeket egy kis közvetlen élményszerzés céljából. Meg ha van is ilyen szándékuk, vagy valamelyik munkás panaszkodni kezdne nekik, az üzem jelenlevő tisztségviselői iparkodnak — sajnos, elég gyakori jelenség — ezt finoman megakadályozni.

Politikai agitációnk tehát ma sem tökéletes, jóllehet ésszerűbb, praktikusabb, mint kezdetben. Ahhoz, hogy tovább fejlődjék, „ki kell építeni a politikai közvéleménykutatás átfogó rendszerét” — olvashatjuk a kongresszusi irányelvek között. Milyen lesz majd ez az átfogó rendszer? Csakis az eddigi tapasztalatokra épülhet, s minden bizonnyal a nem vezetett beosztású dolgozók közvetlen és rendszeres meghallgatása fogja alkotni egyik láncszemét. S ez azért lesz jó a pártnak, mert „szűrés” nélkül folyamatosan tudomást szerez a hatalmon levő osztályok kritikájáról és egyetértéséről.

F. NAGY ISTVÁN